

НАПРЯМ 2. МЕНЕДЖМЕНТ. ЕКОНОМІКА. ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА ТА ТУРИЗМ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-39>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

Біязь А. І.

*здобувач II курсу за спеціальністю
292 – Міжнародні економічні відносини
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Брединський К. О.

*здобувач II курсу за спеціальністю
292 – Міжнародні економічні відносини
Міжнародний гуманітарний університет
Науковий керівник: ***Зеркіна О. О.****

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Транспортна галузь є однією із стратегічно важливих галузей, яка не лише об'єднує економічний простір країни, а й значною мірою визначає соціальну стабільність суспільства та якість життя його мешканців.

Системні проблеми, що склалися в цій сфері за останні десятиліття (якість управління, недостатньо розвинена транспортна інфраструктура, що не відповідає сучасним потребам економіки), які досі не вирішені повністю, на фоні очікуваного зростання попиту на транспортні послуги, мають серйозну загрозу, що пов'язана зі зниженням конкурентоспроможності суб'єктів на вітчизняному ринку транспортних послуг. Ці моменти зумовлюють актуальність проблеми підвищення конкурентоспроможності українських підприємств, що працюють на ринку транспортних послуг.

Основою ринкових відносин на автомобільному транспорті є конкуренція автомобілебудівних підприємств як виробників транспортної продукції за ринок збуту своєї продукції, тобто

перевезення товарів і послуг, з метою досягнення високих фінансових результатів (виручка, прибуток).

Конкуренція за послуги автомобільного транспорту – це конкуренція між суб'єктами господарювання автомобільного транспорту, яка визначається поточною фазою його життєвого циклу та прогнозним аналізом, що визначає шлях його подальшого розвитку.

Концепція та уявлення про конкурентоспроможність послуг автомобільного транспорту зводиться до різниці в певних особливостях послуг, які надає один автомобільний перевізник порівняно з іншим. Під конкурентоспроможністю прийнято розуміти відносну оцінку придатності послуг автомобільного транспорту, що дозволяє йому більш ефективно задовольняти потреби споживачів [1].

Конкурентоспроможність виявляє перевагу рівня якості послуг автомобільного транспорту порівняно з аналогічними конкурентами. Конкурентоспроможність характеризується здатністю конкурувати з іншими послугами тієї ж мети на конкретному сегменті ринку автотранспортних послуг. Отже, можна зробити висновок, що конкуренція на ринку автотранспортних послуг сприяє наданню конкурентних послуг. Це визначається якістю та вартістю наданих послуг автомобільного транспорту, які споживачі комплексно «оцінюють» з точки зору важливості, задоволеності та вартості.

Під конкурентоспроможністю автомобілебудівного підприємства слід розуміти його здатність організовувати та надавати послуги, які за якістю, вартістю та іншими характеристиками є більш привабливими для споживачів, ніж транспорт і послуги, що пропонуються конкурентами. Визначаючи конкурентні переваги транспортної компанії, слід орієнтуватися на вимоги споживачів і забезпечити позитивну оцінку ними цих переваг. Виділимо ознаки, що визначають конкуренцію в автотранспортних послугах [2]:

- наявність конкурентних переваг послуг автомобільного та вантажного транспорту через порівняння ринку в умовах розвитку конкуренції;
- категоріальність, тобто сукупність конкурентів різних категорій: індивідуальних, підприємств, галузевих, міжгалузевих (національних);
- поєднання різноманітності та відкритості конкурентоспроможних автомобільних транспортних послуг в умовах насиченого та диверсифікованого ринку;
- переважання взаємної вигоди суб'єктів автомобільного транспорту, що надають послуги автотранспорту, з частиною зовнішнього середовища та їх абсолютний і відносний комерційний суверенітет;

– перетворення конкуренції між конкуруючими суб'єктами автомобільного транспорту в одну з двох протилежних, але взаємодоповнюючих тенденцій розвитку: конкуренцію та інтеграцію.

Рівень конкурентоспроможності послуг автомобільного транспорту в даний момент визначається сукупним впливом багатьох факторів. Вивчення та аналіз факторів дозволяє визначити, якою мірою вони сприяють або перешкоджають досягненню рівня конкурентоспроможності послуг автомобільного транспорту.

Фактори можуть змінити конкурентоспроможність компанії вгору або вниз. Отримання конкурентної переваги на основі факторів залежить від того, наскільки ефективно вони використовуються. Одним із найважливіших і головних факторів забезпечення конкурентоспроможності послуг автомобільного транспорту є конкурентне середовище, яке ототожнюється з його маркетинговим середовищем, яке складається із суми всіх суб'єктів інфраструктури ринку послуг автомобільного транспорту, що впливає на взаємовідносини між виробником автотранспортних послуг та замовником цих послуг.

Управління конкурентоспроможністю підприємства реалізується через важелі впливу на фактори, що забезпечують рівень його конкурентоспроможності.

Ідентифікація та аналіз цих факторів дозволяє розробити дії щодо підвищення конкурентоспроможності.

Лише комплексний підхід до конкурентного менеджменту дозволить підприємству забезпечити стабільне положення на ринку, чітке розуміння сильних і слабких сторін, як у своїй діяльності, так і в роботі конкурентів, що, одним словом, дозволить підприємству забезпечити конкурентну перевагу в будь-який час.

Транспорт слід сприймати не лише як важливий фактор економічного зростання та умову реалізації конкурентних переваг, а й як активний фактор формування конкурентоспроможності товарів і послуг національної економіки.

Зростання ролі автомобільного вантажного транспорту потребує необхідної державної підтримки на всіх рівнях законодавчої та виконавчої влади.

До основних і найважливіших проблем, з якими стикається вантажний автомобільний транспорт, належать [3]:

- нерівномірність розвитку різних видів транспорту, що обмежує їх ефективну взаємодію на ринку транспортних послуг;
- затори на основних магістралях і дорожніх мережах;
- слабка спроможність інфраструктури;

– високі темпи споживання основних фондів на транспорті (низькі темпи оновлення автопарку та скорочення обсягів реконструкції та будівництва об'єктів інфраструктури, що призвело до погіршення технічного стану та зниження ефективності використання автопарку). Спостерігається тенденція старіння основних фондів, норма витрати основних фондів на автомобільному вантажному транспорті постійно зростає і на даний час досягає 45–50%;

– високий ступінь монополізації виробників транспортних послуг;
– шкідливий вплив транспорту на довкілля та недостатньо ефективна система транспортної безпеки.

Виявлення та аналіз цих проблем дозволить визначити, як їх вирішити для успішної роботи компанії.

Для підвищення конкурентоспроможності галузі та підтримки її розвитку необхідно:

– управління та регулювання всього процесу;
– перегляд законодавчої бази експлуатації вантажних автомобілів з метою підвищення ефективності транспортних засобів;

– усунення існуючих перешкод у сфері автомобільного транспорту (адміністративних, економічних та інших) та покращення доступу до транспортної діяльності;

– розробка рішень у сфері безпеки дорожнього руху в автомобільній промисловості.

Це значно підвищить транспортну безпеку та ефективність роботи всієї автомобільної галузі країни, що відповідає основним напрямкам державної політики у сфері автомобільного та вантажного транспорту.

Отже, для створення ринку конкурентоспроможних транспортних послуг необхідно:

– розвиток нормативно-правової бази транспортних послуг у сферах: безпеки, екологічності, якості транспортних послуг. Розробка методів регулювання державного ринку. При цьому найважливішим для регулювання є створення ефективного зворотного зв'язку у вигляді системи контролю та нагляду за безпекою, екологією та якістю транспортних послуг;

– розвиток високоєфективної транспортно-логістичної інфраструктури, що забезпечує конкурентоспроможний рівень транспортних послуг (насамперед швидкість та надійність);

– досягнення передового рівня обладнання та технологій, що забезпечують стандарти безпеки, екологічності та економії якості транспортних послуг.

Література:

1. Труніна І. М. Забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів підприємницької діяльності: монографія. Х.: Вид-во «Точка», 2013. 436 с.

2. Зоріна В. Н., Сеніна Г. В. Формування конкурентинг переваг підприємств в галузях народного господарства: навч. посіб.. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 240 с.

3. Методичні рекомендації щодо формування вартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті, затверджені наказом Міністерства транспорту України від 05.02.2001 р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0065361-01>(дата звернення 01.12.2023)

4. Даньків Й. Я., Остап'юк М. Я. Особливості діяльності автотранспортних підприємств. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2019. Вип. 1 (1). С. 132–139.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-40>

ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Бойцов О. О.

аспірант I курсу

факультету менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму

Міжнародний гуманітарний університет

*Науковий керівник: **Рассадинова С. І.***

кандидат економічних наук, доцент,

старший науковий співробітник,

доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

В умовах повномасштабного вторгнення росії відбудова та подальший розвиток і модернізація економіки України, питання залучення інвестицій є однією з пріоритетних задач. В умовах обмежених бюджетних можливостей та скорочення фінансової допомоги міжнародних організацій і партнерів, важливу роль відіграватиме активізація приватних інвесторів. Однак, існуюча система оподаткування в країні характеризується рядом проблем та недоліків, що ускладнюють інвестиційні процеси.